



## Universitätsbibliothek Paderborn

**Libelli Cvivsdam Antverpiæ Nuper Editi Contra  
Serenissimvm D. Ioannem ab Austria, Gubernatorem  
generalem inferioris Germaniæ, qua parte conscientiæ, vt  
vocant, libertas in eo requiritur, breuis & ...**

**Lens, Jean de**

**Lovanii, 1578**

Decimotertio quid verae Christianaeq[ue] amicitiae ratio postulet,  
quaeq[ue] sit pernicies amicitiae mundi huius, cum velut custos religionis  
adhibetur.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30345**

gis vnum essemus omnes, qui de uno pane  
& de uno calice participamus. Ideoque  
Beatus Apostolus cum probè teneret nisi  
vna fide confessioneque animorum, in ijs  
præsertim quæ religionis sunt, Ecclesiastici  
corporis unitatem non posse contineri: ob-  
secrat Corinthios, ut id ipsum dicant om-  
nes, & non sint in ijs schismata. Nec dicat  
alius: Ego quidem sum Pauli: alius, ego au-  
tè Apollo: alius, ego verò Cephæ aut Chri-  
sti, sed simul omnes non simus nisi Christi.  
Quia nec diuisus est Christus.

1. Corint. 11.  
CAPUT  
XII.

Quae cum ita se habeant, vehementer  
admiror quibus scripturarum locis repere-  
rit iste quod ait, vnam esse hanc conseruan-  
dæ Catholicae religionis rationem, si inter  
omnes firma constet animorum coniunctio,  
& mutua societas, non habita magnopere  
ratione quæ quisque de religione dogmata  
consectetur. Ain verò? istane potest amici-  
tia Christiana videri, quæ non constet ia-  
cto prius vnius fidei religionisque funda-  
mento? Et multum intererit in amicitiis  
iustisne sit quispiam an fraudulentus, so-  
brius ac temperans, an verò ebriosus, &  
non intererit, quam quisque sit erga Deum  
pius ac religiosus? Retulerit persæpe mul-  
tum sitne Italus, Hispanus, aut Germanus,  
& nihil retulerit sitne hæreticus

C 4 aut

aut Catholicus? Quid præposterum magis  
quam ab amicitia respuere quod fecit Deus,  
in amicitiam verò sine discrimine recipere  
quod Diabolus seminavit? Etenim verissi-

*Epiſt. 25.*

*Theod. in  
Trip. lib. 7  
cap. 36.*

mè dixit Augustinus, neminem posse vera-  
citer amicum esse hominis, nisi fuerit ipsius  
primitus veritatis. Præclare quoque inui-  
ctissimus ille Basilius: Amicitiam (inquit)  
imperatoris magnam cum pietate iudico,  
sine qua perniciem potius hanc appello.  
Cumque varij sint amicitarum gradus, suis  
quasi fundamentis vinculisque discreti, vi-  
derint sane huius amicitiae suæ quæ funda-  
menta constituant, satis perspicuum est  
mundi huius eam esse, non Christi. In qua  
amicitia siue eam carnis propinquitas, siue  
commercia negotiationum, siue quid aliud  
connectat, non religio fouetur, sed tāquam  
posteriore habenda loco negligitur. Et  
quoniam vtrinque religionis studium fi-  
get, minus ipsa quidem contradictentium  
verbis impetratur, sed rebus tamen ipsis ac  
quotidiana communicatione, magis magis-  
que languescit. Cædit sāpe suo de iure plu-  
rimum, ne forte amicitiae tranquillitatem  
obturbet. Ac primū quidem displicet quod  
agitur, pōst vbi consuetudinem frequentia  
peperit, facile & contemptum consuetudo  
parit. Ex quibus veluti fontibus, alta tandem

vera

42

veræ & Catholicæ religionis manat obli-  
vio. Quid ergo est quod hac ratione lan-  
guentis, imò propemodum emortuæ in re-  
ligione Germaniæ profert exemplum ?  
Num magis intelligi potuit quid per huius  
os diabolus loqueretur, quam si religio-  
nis nostræ statum vellet ad normam per-  
euntis Germaniæ reuocari ? Hanc mirum  
non est si tranquillam diabolus quietamque  
relinquat, quam multa post prælia, suam  
tandem magna ex parte victor effecit. Ut  
enim verissimè D. Ciprianus ait : Quos vi-  
cerit diabolus, hos tanquam iam suos factos  
contemnit ac præterit: illos vero pergit la-  
cessere, in quibus Christum cernit habitare.  
Lib 1. epistola ad Corinthus  
Quanquam non vanis rumoribus, sed certis-  
simis significationibus cognoscitur, multos  
in diuersis Germaniæ prouincijs hæreseos  
iugo quasi delassatos, longoque erroris car-  
cere clausos, Catholicæ religionis iam redi-  
ta luce ac libertate latari. Sed si illic ta-  
men plerisque adhuc in locis partim libera-  
est (terrente nemine) errandi facultas, par-  
tim sublata potestas est veritatem profiten-  
di: illum profectò nos debemus statum vo-  
tis omnibus deprecari ; Ne in eum incida-  
mus, quoad possumus, enitendum est omni-  
ope ac viribus. Ne denique tam fœde om-  
nes hæ prouincia maculentur, interest om-

C 5 nium

nium quidem, sed præcipue Catholici Principis : qui sui regni hoc esse primarium deputat ornamentum, si in eo Catholica religio maxime florere conspiciatur : qui iure optimo regnum se suum tenere non putat, nisi in eodem Ecclesiam Christi habeat.

**EPIST. 31.** Hæc enim est charitas experenda (inquit Ambrosius) hæc est charitas maior imperio, si fides tuta sit, quæ seruat imperium. Quæ ut illi tantopere curæ sit, exempla habet maximorum imperatorum. Ut enim invictissimum imperatorem Carolū Quintum eius patrem præterea, à quo suscepimus est incredibilis pro Ecclesia labor, Theodosij certe pientissimi clarissimique imperatoris, hæc ad extremum usque spiritum cura fuit. Quem cum multis nominibus, tum ob id præcipue sibi mirè charum fuisse testatus Ambrosius, quod & cum iam corpore solueretur, magis de statu Ecclesiarum, quam de suis periculis angeretur.

**CAPUT  
XIIII.** AT optimè (aiunt quidam) prudentissimeque statum ecclesiarum curauerit, si gladio recōdito unumquemque pro suæ conscientia testimonio viuere in religione patientur. Hoc enim & iste postulat haud obscuris verbis. Quo quidem in loco diceretur aliquid quod audiri posset æquius, si omnium conscientias vera fides ac Dei timor instrueret.

Nunc

*In oratione  
de obitu  
Theodosij.*